

nationale ombudsman

Rapport

Burgemeester en politie doen onvoldoende onderzoek naar alternatief vrijheidsbeperkende maatregel

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klachten over de burgemeester en de politie eenheid Oost-Nederland deels gegrond.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Leeswijzer	3
Onderzoeksvragen	4
Resultaten van het onderzoek van de Nationale ombudsman	4
Het verloop van de klachtenprocedure bij de politie	13
Het verloop van de klachtenprocedure bij de gemeente	14
De klacht van Hans bij de Nationale ombudsman	14
Reacties van de politie en de burgemeester	14
Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman?	15
Vraag I: Hebben de burgemeester en de politie behoorlijk gehandeld bij het treffen van de maatregelen?	15
Wat is het antwoord op onderzoeksvraag I?	20
Vraag II: Heeft de politie de klacht van Hans op een behoorlijke manier behandeld?	20
Wat is het antwoord op onderzoeksvraag II?	21
Wat is de eindconclusie van de Nationale ombudsman?	21
Relevante literatuur en wet- en regelgeving	22

Samenvatting

In 2019 ontving de Nationale ombudsman een klacht van Hans over de politie eenheid Oost-Nederland en de burgemeester van de gemeente waar Hans woonde (hierna: de gemeente). In 2018 organiseerde een instantie een festival van drie dagen in de gemeente. In de aanloop naar dat festival ontving de politie een aantal signalen over Hans. Naar aanleiding van deze signalen heeft de politie verder onderzoek verricht naar Hans. Op basis van de resultaten van dit onderzoek schatte de politie in dat Hans een risico vormde voor de veiligheid rondom het festival. De politie heeft de burgemeester van de gemeente hiervan op de hoogte gebracht.

De burgemeester en de politie hebben daarna veelvuldig overleg gehad over de vraag welke maatregelen zij konden nemen om de veiligheid van het festival te waarborgen. Naar aanleiding van dat overleg heeft de politie Hans twee keer bezocht voordat het festival begon. Uiteindelijk besloten de burgemeester en de politie om tijdens het festival 'toezicht' op Hans uit te oefenen. Bij de uitvoering van dit toezicht heeft de politie Hans in de gaten gehouden en heeft zij Hans aangesproken toen hij zich op een bepaald moment op het festivalterrein begaf. Na afloop van het festival heeft de politie Hans nog een keer bezocht.

Op grond van zijn onderzoek komt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat de burgemeester en de politie niet behoorlijk hebben gehandeld bij het treffen van de maatregelen tegen Hans. En dat de politie zijn klacht hierover niet op een behoorlijke manier heeft behandeld.

De ombudsman stelt allereerst vast dat de burgemeester en de politie op basis van de resultaten van hun onderzoek in redelijkheid tot de conclusie konden komen dat Hans een risico vormde voor de veiligheid van het festival. De burgemeester en de politie hadden op dat moment minder dan twee weken om hier iets aan te doen. De ombudsman ziet dat de burgemeester en de politie zich hierdoor in een moeilijke situatie bevonden. Dat neemt echter niet weg dat zij ook onder die omstandigheden behoorlijk moeten optreden.

De ombudsman heeft als eerst gekeken naar het eerste bezoek dat de politie Hans bracht voordat het festival begon. De ombudsman vindt dat de politie Hans bij dit bezoek niet voldoende duidelijk heeft geïnformeerd over de reden van dat bezoek. De ombudsman heeft ook gekeken naar de maatregelen die de politie en de burgemeester bij de uitvoering van het 'toezicht' hebben getroffen. Volgens de ombudsman komt het optreden van de politie erop neer dat zij Hans heeft verboden om het festivalterrein te betreden. Daarmee heeft de politie een inbreuk gemaakt op zijn bewegingsvrijheid. De ombudsman heeft getoetst of deze inbreuk op zijn fundamentele rechten behoorlijk was. De ombudsman komt tot de conclusie dat de burgemeester en de politie niet voldoende onderzoek hebben gedaan naar de mogelijkheden van een andere maatregel, waarmee zij Hans konden verbieden om het festivalterrein te betreden. Zij kwamen te snel tot de conclusie dat er geen alternatief mogelijk was. Dat terwijl het bestuursrechtelijke gebiedsverbod weldegelijk een beter alternatief bood. De burgemeester had Hans een bestuursrechtelijk gebiedsverbod kunnen opleggen. Dit was feitelijk op hetzelfde neergekomen. Maar hierbij had de burgemeester Hans moeten uitleggen waarom hij deze beslissing nam. En Hans had ook een betere mogelijkheid gehad om tegen dit verbod op te komen.

De ombudsman is dan ook van oordeel dat de burgemeester en de politie hierdoor niet behoorlijk hebben gehandeld bij het treffen van deze maatregel tegen Hans. Daarnaast is de ombudsman van oordeel dat de politie de klacht van Hans ten onrechte niet heeft behandeld.

Alles bij elkaar komt de ombudsman dan ook tot de conclusie dat de klacht van Hans (gedeeltelijk) gegrond is.

Leeswijzer

De ombudsman heeft uitgebreid en langdurig onderzoek gedaan naar de klacht van Hans. In dit rapport staat eerst welke onderzoeksvragen de ombudsman voor zijn onderzoek heeft gemaakt. Daarna zet de ombudsman uiteen hoe dat onderzoek is verlopen en wat de resultaten van dit onderzoek zijn. Vervolgens gaat de ombudsman in op de klachtbehandeling door de burgemeester en de politie en op de klacht die Hans

aan de ombudsman heeft voorgelegd. Tot slot geeft de Nationale ombudsman zijn oordeel over de klachten en legt hij uit hoe hij tot dit oordeel is gekomen.

Onderzoeksvragen

Hans klaagt over de manier waarop de burgemeester en de politie de bezoeken en het toezicht hebben uitgevoerd. Naar aanleiding van deze klacht stelde de Nationale ombudsman onderzoek in.

De Nationale ombudsman onderzocht het volgende:

1. Hebben de burgemeester en de politie behoorlijk gehandeld bij het treffen van maatregelen tegen Hans, die inbreuk maakten op zijn persoonlijke levenssfeer?
2. Heeft de politie de klacht van Hans op een behoorlijke manier behandeld?

Resultaten van het onderzoek van de Nationale ombudsman

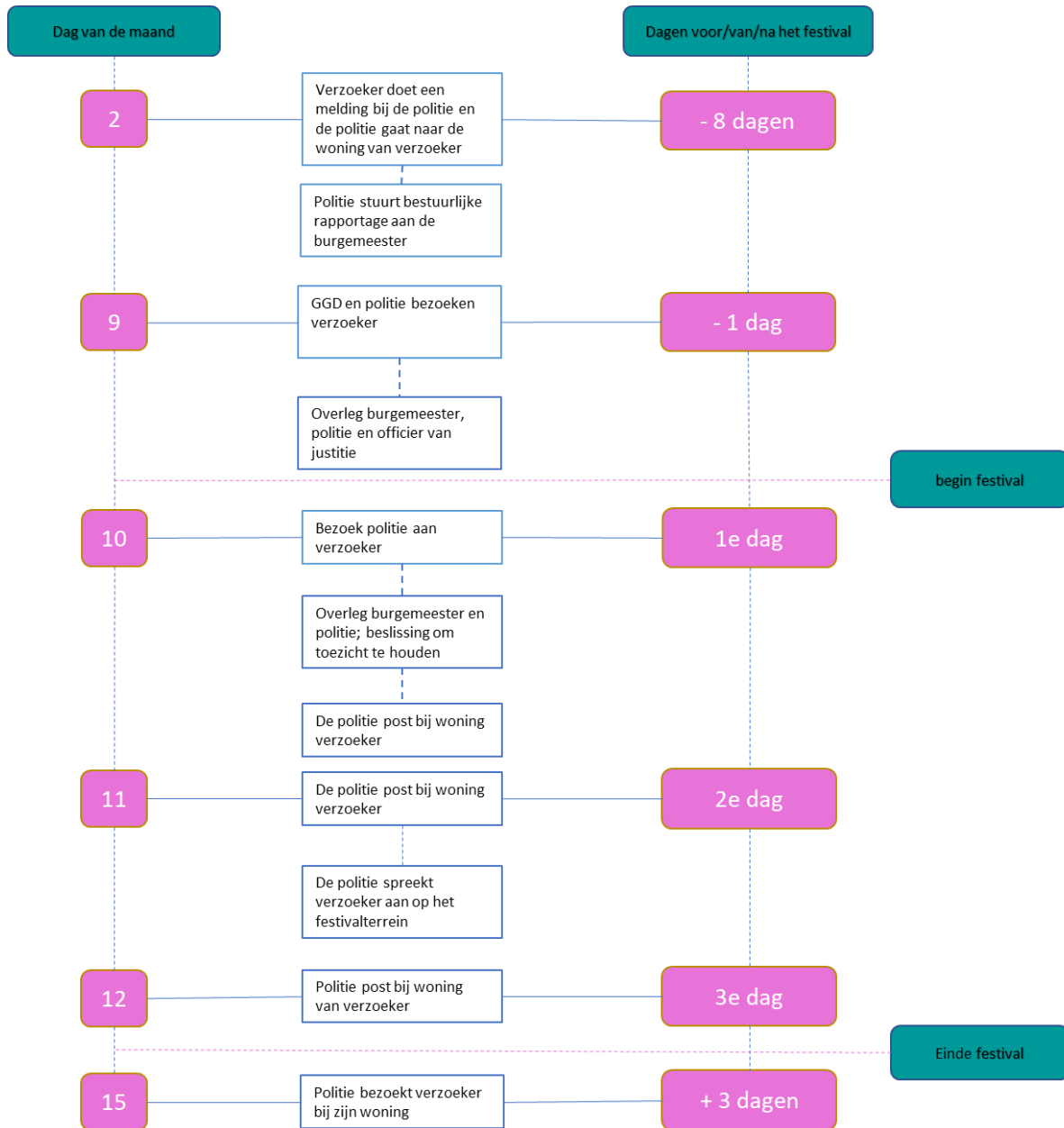
Bij het onderzoek hebben medewerkers van de Nationale ombudsman de relevante stukken bestudeerd en diverse gesprekken gevoerd. Zij hebben gesproken met Hans, de burgemeester en met medewerkers van de politie die een rol hebben gespeeld in de gebeurtenissen. Politieagent P en politieagent Q waren betrokken bij het overleg dat plaatsvond met de burgemeester en de officier van justitie. Politieagent Q heeft in de loop van de gebeurtenissen ook twee keer een bezoek aan Hans gebracht. Politieagenten X, Y en Z waren betrokken bij de uitvoering van het toezicht. Tot slot heeft de ombudsman gesproken met de heer R. De heer R was vanuit de organisatie van het festival als veiligheidscoördinator betrokken bij het contact met de instanties over de veiligheid.

Hieronder volgt een overzicht van de betrokkenen die de medewerkers van de ombudsman tijdens het onderzoek spraken:

De burgemeester	De burgemeester van de gemeente	Was betrokken bij het overleg met de politie en de officier van justitie
Politieagent P	Teamchef	Was betrokken bij het overleg met de burgemeester en de officier van justitie en gaf opdracht aan politieagent Y om het toezicht uit te voeren
Politieagent Q	Operationeel expert	Was betrokken bij het overleg met de burgemeester en de officier van justitie en heeft Hans twee keer bezocht
Politieagent Y	Inspecteur en officier van dienst tijdens het festival	Was de eerste dag van het festival verantwoordelijk voor de organisatie van het toezicht op Hans
Politieagent X	Brigadier	Heeft Hans een keer bezocht en heeft toezicht gehouden op Hans
Politieagent Z	Agent	Heeft tijdens het festival contact gehad met Hans
De heer R	Veiligheidscoördinator festival	Heeft vanuit de organisatie van het festival contact gehad met de politie

Tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman hebben deze betrokkenen verklaard over wat er is gebeurd en hebben zij teruggekeken op de gebeurtenissen. Op basis van alle beschikbare informatie en verklaringen heeft de ombudsman een beeld van de gebeurtenissen gekregen. In dit hoofdstuk laat de ombudsman eerst met een tijdlijn zien wat er in grote lijnen is gebeurd. Daarna laat de ombudsman zien welk beeld hij van die gebeurtenissen heeft gekregen.

Tijdslijn

De aanloop; 8 dagen voor het festival

In de vroege ochtend van 2 januari¹ 2018 kreeg Hans de indruk dat iemand bij hem had ingebroken. Hij belde de politie en vroeg of iemand kon langskomen. Daarop gingen twee politieagenten bij Hans langs.

Toen de politieagenten bij zijn woning waren, liet Hans hen binnen in zijn woning. Daar heeft hij een tijdje met de politie gesproken. Hans had een kogel- en steekwerend vest aan, waar een houten honkbalknuppel in zat. Verder hing er een grote zaklamp over zijn schouder. Hans vertelde over de verdachte omstandigheden die hij had waargenomen.

Verder vertelde Hans dat hij bezig was met voorbereidingen voor de beveiliging van het festival dat plaatsvond in de buurt van zijn woning. Hij verrichtte ieder jaar beveiligingswerkzaamheden bij dat festival. In verband met die voorbereiding had hij een aantal spullen in zijn huiskamer staan die hij bij die werkzaamheden gebruikte, zoals een camera. De politieagenten zagen dat er een statief op de tafel stond met daarop een camera met een grote lens. Vanaf zijn woning kon Hans het festivalterrein bekijken. De politieagenten vonden dat de woning van Hans er rommelig en onverzorgd uitzag.

Later in het gesprek merkte Hans volgens de politieagenten op dat hij graag met een andere medewerker van de politie wilde praten over een zogenaamde Amok-code.² Daarbij merkte hij op dat de politieagenten toch wel wisten dat deze Amok-code aan hem was gekoppeld. Op enig moment zei Hans volgens de politieagenten iets over het schieten met een Kalasjnikov. Volgens de politieagenten zei hij: 'Als je een dergelijk wapen gebruikte kon je niet schieten. Je moest een ander wapen gebruiken want dan kon je iemand vanaf 300 meter tussen de ogen schieten.' Hans verklaarde hierover dat de politieagenten als eerst iets zeiden over een Kalasjnikov. En dat hij daarover zei dat 'echte schutters een Dragonov gebruiken'. Als je dat wapen gebruikt, is het volgens hem meteen 'klaar'.

Tot slot viel het de politieagenten op dat Hans een vreemde soort van spierspanning vertoonde. Hij verdraaide zijn armen en handen (polsen) op een vreemde manier. Ook trok hij met zijn mond en met zijn kaak.

De bestuurlijke rapportage

Zorgen bij de politie

Een van de politieagenten die op 2 januari 2018 bij Hans was, was getraind in het herkennen van signalen die duiden op radicalisering of terrorisme. De dingen die hij bij Hans had gezien en gehoord, gaven hem zorgen. Hij heeft hiervan een rapport opgemaakt en politieagent Q op de hoogte gesteld van zijn bevindingen. Politieagent Q was als operationeel expert onder meer verantwoordelijk voor de portefeuilles CTER (Contraterrorisme, extremisme en radicalisering) en PGE (potentieel gewelddadige eenlingen). Daarna heeft de politie verder onderzoek gedaan.³ Uit dat onderzoek kwam informatie die de politie op meerdere punten zorgen over Hans gaf. De politie concludeerde op basis van die informatie dat Hans een risico vormde voor de veiligheid van de bezoekers van het festival en voor de openbare orde. De politie vond daarom dat er iets moest gebeuren. Dat moest bovendien snel gebeuren omdat het festival een week later zou beginnen.

Bestuurlijke rapportage aan de burgemeester

De politie besloot om de burgemeester te informeren over het risico dat zij zag voor de veiligheid en openbare orde. Dat doet de politie in dit soort gevallen met een bestuurlijke rapportage. Daarin vraagt de politie aan de burgemeester om bepaalde maatregelen te nemen. De politie adviseerde de burgemeester om een al dan niet gedwongen hulpverleningstraject te starten. En om dat traject eventueel gepaard te laten gaan met bestuurlijke maatregelen.

¹ Om te voorkomen dat de klacht herleidbaar is naar Hans is dit een fictieve maand.

² De AMOK-procedure van de politie is erop gericht om zo snel mogelijk een gewapend persoon te neutraliseren en slachtoffers te voorkomen.

³ De politie heeft de Nationale ombudsman verzocht om vertrouwelijk om te gaan met de informatie over de procedure die de politie hier heeft gevolgd en de informatie die hieruit volgde. De Nationale ombudsman heeft dit verzoek toegewezen. De Nationale ombudsman heeft wel kennisgenomen van deze informatie en neemt deze mee bij de beoordeling van de klacht, maar beschrijft in dit rapport niet wat het verdere onderzoek en de informatie inhouden.

De burgemeester ontving op 2 januari 2018 de bestuurlijke rapportage van de politie. Bij de burgemeester gingen alle alarmbellen rinkelen. Hij moest denken aan het voorval waarbij iemand kort daarvoor in Las Vegas vanuit een hotel op bezoekers van een festival had geschoten. Daarbij waren veel mensen om het leven gekomen.

De burgemeester heeft contact gezocht met de politie om te bespreken wat zij konden doen. Namens de politie namen politieagent P en politieagent Q deel aan dit overleg. Naar aanleiding van dat overleg keken de burgemeester, P en Q eerst naar de mogelijkheden van een inbewaringstelling (IBS). De burgemeester heeft daarop aan medewerkers van de GGD⁴ gevraagd om Hans te beoordelen. De psychiater van de GGD liet de burgemeester weten dat hij Hans eerst zou moeten zien voordat hij de burgemeester kon adviseren om een IBS op te leggen. Daarom spraken zij af dat de crisisdienst van de GGD Hans zou bezoeken. Daarna zou de crisisdienst beoordelen of aan Hans een IBS kon worden opgelegd.⁵

Onderzoek naar mogelijkheid IBS; 1 dag voor het festival

Twee medewerkers van de GGD bezochten Hans op 9 januari 2018. Deze medewerkers van de GGD vroegen de politie om hen te begeleiden, omdat er mogelijk een gevaarlijke hond aanwezig was op het adres van Hans. Naar aanleiding van dit verzoek gingen drie politieagenten mee naar de woning van Hans. Een van die politieagenten was een hondengeleider. Een van de andere politieagenten was politieagent X.

Hans hoorde dat bij hem aan de voordeur werd gebeld. Hij deed open en zag dat een politieagent van de hondenbrigade voor zijn deur stond. Deze politieagent vroeg of Hans zijn honden veilig kon opbergen. De politieagent gaf aan dat hij dit vroeg omdat er medewerkers van de GGD waren die Hans wilden spreken. Hij zag dat er drie tot vier politieauto's in zijn straat stonden. De gehele buurt kon dit zien. Hij zag ook dat het de aandacht trok van mensen uit zijn straat.

Hans heeft de honden in een afgesloten ruimte gedaan en de medewerkers van de GGD en de politieagenten binnengelaten. De medewerkers van de GGD zeiden dat zij door de burgemeester waren gestuurd. Zij gaven aan dat de burgemeester zich zorgen maakte over Hans. Hans heeft ongeveer drie kwartier met de medewerkers van de GGD gesproken. Tijdens dat gesprek bleven de twee politieagenten ook in de woning van Hans.

Na het gesprek gingen de medewerkers van de GGD naar buiten om iets te bespreken. Daar werd Hans heel zenuwachtig van. Hij was bang dat hij zou worden meegenomen en dat er niemand voor zijn honden kon zorgen. Toen de medewerkers van de GGD weer terugkwamen, zeiden zij dat hij het een beetje rustig aan moest doen en toen gingen ze weg. Hans was helemaal ondersteboven van dit bezoek. Hij had ook veel vragen over wat er precies was gebeurd.

Politieagent P verklaarde tijdens het onderzoek van de ombudsman dat de politie geen actieve rol had bij dit bezoek. De medewerkers van de politie waren erbij voor de beveiliging van de medewerkers van de GGD. De politie beschouwde dit ook niet als een politiecontact. Politieagent P wist niet wat de politie over haar rol bij dit bezoek tegen Hans heeft gezegd. Politieagent X was bij het bezoek aanwezig. Zij verklaarde hierover tegen de Nationale ombudsman dat zij aanneemt dat de agenten toen tegen Hans hebben gezegd waarvoor de politie daar was, maar zij wist dit niet meer zeker.

Overleg tussen de burgemeester en de politie, verkennen andere mogelijkheden; 1 dag voor het festival

De psychiater van de GGD liet de burgemeester weten dat de toestand van Hans niet voldoende aanleiding gaf voor het opleggen van een IBS. Volgens de burgemeester en de politie zei de psychiater wel dat Hans 'er één was om in de gaten te houden en als hij iets doet, dan doet hij het ook goed'. De burgemeester telde dat op bij de informatie die al in de bestuurlijke rapportage van de politie stond. Dat maakte hem er niet geruster op.

---

⁴ GGD is onderdeel van de geestelijke gezondheidszorg.

⁵ Een arts stelt een geneeskundige verklaring op. De burgemeester beslist op basis van die verklaring over de inbewaringstelling.

Omdat het niet mogelijk bleek om aan Hans een IBS op te leggen, keken de politie en de burgemeester samen naar andere mogelijkheden. De burgemeester kwam tot de conclusie dat er niet veel mogelijkheden waren. Daarom heeft hij de zogenaamde driehoek bij elkaar geroepen. Die driehoek bestaat uit de gebiedsofficier van justitie, de politiechef en hijzelf. Met die driehoek hebben zij de mogelijkheden verder verkend. Voor de burgemeester was het belangrijkste dat het festival zonder problemen zou verlopen. De officier van justitie zag wel dat er een risico bestond, maar gaf aan dat het strafrecht geen mogelijkheden bood om hier iets aan te doen. Daarom besloten de burgemeester en de politie om nog een keer langs te gaan bij Hans. Het doel van dit gesprek was om meer duidelijkheid te krijgen over de uitspraken die Hans op 2 januari 2018 had gedaan.

Bezoek van de politie aan Hans; op de dag waarop het festival 's middags begon

Een dag na het laatste overleg tussen de burgemeester, de politie en de officier van justitie ging de politie bij Hans langs om met hem in gesprek te gaan. Dat was in de ochtend van 10 januari 2018. Politieagent Q was bij dit gesprek aanwezig.

Toen de politieagenten voor de deur stonden, liet Hans hen weten dat hij het niet zag zitten om met hen in gesprek te gaan. Hij had daar geen zin in na alle commotie die was ontstaan door het eerdere bezoek van de politie. De politieagenten gaven aan dat zij graag met hem wilden spreken en drongen hierop aan.

Hans verklaarde over dit gesprek dat hij op enig moment aangaf dat hij graag een gesprek met zijn ex-vriendin wilde en dat hij daar al lang op wachtte. Hierop gaf een van de politieagenten volgens Hans aan dat zij er voor zouden zorgen dat hij contact kreeg met zijn ex-vriendin als hij met hen zou praten. Hans sprak daarop met de politieagenten af dat hij een week later met hen in gesprek zou gaan.

De politieagenten verklaarden over dit bezoek dat Hans boos en gefrustreerd leek. Hij vertoonde verward gedrag en begon bijvoorbeeld over zijn betrokkenheid bij de IRT-affaire. Volgens de politieagenten bood Hans hen aan om een week later (na afloop van het festival) verder te praten.

Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman heeft politieagent Q verklaard dat de verklaring van Hans over het gesprek met zijn ex-vriendin niet juist is.⁶

Verder overleg tussen de burgemeester en de politie: beslissing om toezicht te houden

Na het bezoek van 10 januari 2018 hebben de burgemeester, de politie en de officier van justitie hun overleg hervat. Hierbij hebben zij verschillende opties besproken. Die bleken wettelijk of praktisch niet haalbaar. Op strafrechtelijke en bestuursrechtelijke gronden was er op dat moment niets mogelijk. Maar de dreiging van Hans voor de veiligheid rondom het festival was er in hun ogen nog wel. Hierdoor stonden zij voor een groot dilemma. Daarom zochten de burgemeester en de politie intensief naar mogelijkheden om het risico dat zij zagen te minimaliseren.

De burgemeester voelde zich verantwoordelijk voor de openbare orde en de veiligheid bij het festival. De veiligheid van de bezoekers van het festival was voor de burgemeester het belangrijkste en hij was bereid 'om daar ver voor te gaan'.

De burgemeester en de politie besloten uiteindelijk om gedurende het festival 'toezicht' uit te (laten) oefenen op Hans. De politie verklaarde hierover dat dat het enige was wat overbleef; dat de politie binnen de kaders van de Politiewet⁷ toezicht op Hans hield, om hem 'in the picture' te houden.

Wat was de bedoeling van het toezicht?

De burgemeester

Volgens de burgemeester hield het toezicht in dat de politie gedurende de openingstijden van het festival

⁶ Zie ook de verklaring van politieagent Q op p. 12.

⁷ [Artikel 3 Politiewet 2012](#)

zicht hield op Hans en op de woning van Hans. Dat was van 10:00 uur tot 22:00 uur. Zo wisten zij wat hij deed en waar hij was, om eventuele gekke dingen te voorkomen. Dit hield concreet in dat de politie postte op Hans. Daar werd niet geheimzinnig over gedaan tegenover Hans. Het gevaar was daarmee volgens de burgemeester nog niet volledig ingedamd, maar op deze manier hielden zij wel een vinger aan de pols. Het besluit om toezicht op Hans te houden was in formele zin geen (juridisch) besluit. Het was een werkafpraak tussen de burgemeester en de politie. De politie zou op basis van haar bestaande bevoegdheden gebruik maken van de mogelijkheid om politietoezicht in te stellen.

De politie

Net als de burgemeester verklaarden politieagenten P en Q dat het toezicht op Hans geen heimelijke observatie betrof. Het was ook niet de bedoeling om Hans op de voet te volgen. Het ging niet om stelselmatig observeren, in die zin dat je iemand op elk moment en volledig volgt. 'Dan pleeg je een grote inbreuk op iemands privégebied', verklaarden zij. Het ging om het in de gaten houden. Dit hebben de burgemeester en de politie ook afgestemd met de officier van justitie.

Politieagent P heeft hiervoor een opdracht aan politieagent Y gegeven. Politieagent Y gaf op zijn beurt instructies aan de politiemedewerkers, die hier uitvoering aan hebben gegeven. Dat waren de politiemedewerkers die belast waren met politietaken rondom het festival. De opdracht die politieagent P aan politieagent Y gaf, hield in: 'houd Hans in de gaten, bij alle dingen die hij doet'. Politieagent P heeft hem niet bevolen om dit op een bepaalde manier te doen. Politieagent Y had daar een eigen regelvrijheid in. Maar P heeft daarbij wel gezegd dat hij desnoods een politieauto voor de deur moest zetten. Er is gevraagd om Hans aan te spreken als hij op het festivalterrein zou worden gezien en de politie keek af en toe bij zijn woning of hij daar was. De politie volgde Hans niet als hij weg ging van huis. Hij hoefde zich ook niet bij de politie te melden.

Het 'in de gaten houden' van Hans gold voor de duur van het festival. Deze maatregel was volgens politieagent P toegestaan op grond van artikel 3 van de Politiewet, ter bescherming van de openbare orde en veiligheid.

Volgens politieagenten P en Q was er geen sprake van dat Hans het festivalterrein niet op mocht. Dit is wel besproken in de driehoek, maar de driehoek besloot Hans geen gebiedsverbod op te leggen. De woning van Hans ligt in de nabijheid van het festivalterrein. Een gebiedsverbod voor het festivalterrein bood om die reden geen oplossing.

Contact met de organisatie van het festival voor het begin van het festival

Volgens de burgemeester

De burgemeester verklaarde tegenover de ombudsman dat hij bij een overleg voor het begin van het festival met de organisatie van het festival heeft gedeeld dat er zorgen waren over Hans. Hij heeft in een 'iets gekuiste versie' gezegd dat er iets aan de hand was met Hans. Volgens de burgemeester besloot de organisatie naar aanleiding van dat overleg om Hans van het festival te weren. De burgemeester heeft de organisatie geadviseerd om daarin zelf haar maatregelen te nemen. Dit was volgens de burgemeester geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht of de Algemene Plaatselijke Verordening. Er was hem wel veel aan gelegen om Hans in beeld te houden en om te voorkomen dat hij op het festivalterrein zou komen. Het kan volgens de burgemeester zo zijn dat de organisatie dit als een aanwijzing of als een dringend advies heeft opgevat. Het kan ook zijn dat de organisatie het gevoel had dat zij daar niet heel veel vrijheid in had.

Als de organisatie niet was meegegaan met zijn advies, zou de burgemeester hebben overwogen om zelf een besluit te nemen over de toegang van Hans tot het festival. Dat was niet aan de orde. De burgemeester verklaarde dat hij niet meer wist wat hij hierover met de politie heeft gecommuniceerd.

Volgens de organisatie van het festival

De veiligheidscoördinator van de festivalorganisatie, de heer R, verklaarde tegenover de ombudsman dat op de eerste dag van het festival (10 januari 2018) een veiligheidsoverleg plaats vond. Bij dat overleg was de burgemeester volgens de heer R niet aanwezig. De heer R heeft bij dat veiligheidsoverleg wel gesproken met politieagent Y.

Volgens de heer R, vertelde politieagent Y hem dat de politie zorgen had over het risico dat Hans vormde voor het festival. En dat de politie serieuze maatregelen nam. Een van de maatregelen was dat Hans niet op het festivalterrein mocht komen. De heer R kende Hans vanuit zijn functie als veiligheidscoördinator. De heer R zei daarop tegen politieagent Y dat hij zich niet kon voorstellen dat Hans een bedreiging vormde. Politieagent Y deelde die mening niet. Daar was politieagent Y duidelijk over volgens de heer R. Daarna heeft de organisatie een foto van Hans opgezocht en deze foto verspreid onder de medewerkers van de beveiliging, met het verzoek om het aan de politie te melden als zij Hans op het terrein zouden zien. De organisatie van het festival heeft voldaan aan het verzoek om naar Hans uit te kijken, omdat politieagent Y aangaf dat er een dreiging was en dat de politie maatregelen nam. Als de politie deze maatregelen niet had genomen dan was Hans voor de organisatie welkom geweest op het terrein van het festival.

Uitvoering toezicht; tijdens de eerste avond van het festival

Uitvoering bij de politie: Y geeft opdracht

Op de eerste avond van het festival op 10 januari 2018 was politieagent Y officier van dienst. Hij had de opdracht gekregen om het toezicht op Hans te organiseren. De politie wilde met het posten op Hans bereiken dat Hans zou worden aangesproken als hij het festivalterrein op zou willen. De bevoegdheid om toezicht op Hans te houden, haalde de politie volgens politieagent Y uit de Politiewet.

Politieagent Y gaf een aantal medewerkers op de eerste dag van het festival instructies om het toezicht op Hans uit te voeren. De politieagenten die bij Hans' woning aan het posten waren, zouden het doorgeven als Hans naar buiten kwam en richting het festivalterrein zou gaan. De politie zou Hans niet continu en overall volgen. Als Hans boodschappen zou gaan doen, was dat niet relevant.

Politieambtenaar Y weet niet meer hoe hij de instructies aan zijn collega's heeft gegeven. Hij gaat ervan uit dat hij dat bij een briefing heeft gedaan.

Het posten bij Hans: X voert toezicht uit

Politieagent X kreeg op 10 januari 2018 het verzoek om Hans onopvallend in de gaten te houden. Om op hem te posten. Het was de bedoeling dat hij niet wist dat de politie hem in de gaten hield. Maar het was ook geen geheim.

Politieagent X heeft in een soort bestelauto gezeten. De politie heeft daarbij een strategische plek ingenomen op een afstand van de woning. Als zij Hans had gezien en als hij zich had bewogen in de richting van het festivalterrein dan had zij dat moeten doorgeven aan de collega's die op het festivalterrein aanwezig waren. Zij had puur de opdracht om te kijken of hij naar het festival zou gaan. Als zij Hans de andere kant op had zien gaan, had zij dat ook doorgegeven. Politieagent X heeft geen beweging van Hans gezien. Op een gegeven moment werd zij afgelost door een collega in burger.

Uit de stukken die de Nationale ombudsman van de politie heeft ontvangen, blijkt dat over het posten alleen is vastgelegd dat de politie op 10 januari 2018 van 16:00 uur tot de volgende dag 00:30 uur bij Hans heeft gepost en dat daaruit geen bijzonderheden zijn gekomen.

Het bezoek van Hans aan het festivalterrein; op de tweede dag van het festival

Politieagent Z werkte op de tweede dag op het festivalterrein. Bij de briefing voor het begin van zijn dienst hoorde hij dat er zorgen waren over Hans en dat er was afgesproken dat Hans niet op het terrein mocht komen. Politieagent Z weet niet wie die opdracht had gegeven en ook niet waar die opdracht vandaan kwam. Die opdracht kan volgens politieagent Z van de burgemeester, van de organisatie van het festival of van de politie zijn gekomen.

Hans naar het festival

Aan het eind van de dag besloot Hans om naar het festival te gaan. Politieagent Z hoorde via de portofoon van een collega dat Hans zijn woning had verlaten en dat hij met de fiets richting het festivalterrein reed. Politieagent Z liet zijn collega's, die ook op het terrein waren, weten dat Hans zijn woning had verlaten. Hij vroeg zijn collega's om op te letten. Toen Hans op het festivalterrein was, vroeg een medewerker van de beveiliging hem om naar politieagent Z te gaan. Politieagent Z stond op dat moment naast het festivalterrein. Hans is daarop naar politieagent Z gelopen en is met hem in gesprek gegaan.

Het gesprek tussen Hans en politieagent Z

Volgens Hans vertelde politieagent Z hem dat er problemen waren en dat hij niet op het festivalterrein mocht komen van de burgemeester. Hans zei tegen de politieagent dat hij dat van tevoren had willen weten. Het gesprek werd door tientallen mensen gezien en dat voelde voor hem als een afgang. Toen hij vroeg waarom dat was, gaf de politieagent daar geen reden voor. Daarna is Hans naar huis gegaan.

Volgens politieagent Z vertelde hij Hans dat hij had begrepen dat er een inschatting was gemaakt dat Hans een dreiging kon vormen. En dat dat de reden was dat 'ze' hem niet op het festivalterrein wilden hebben, de volgende dag ook niet. Het was een lang gesprek. Politieagent Z heeft tegenover Hans omschreven wat hij wist. Z had begrepen dat Hans uitspraken had gedaan over het festival waarover de politie zich zorgen maakte. Mede naar aanleiding daarvan was besloten om Hans geen toegang te verlenen tot het festival. Uiteindelijk heeft politieagent Z aan Hans gevraagd of hij het festival wilde verlaten. Daar heeft Hans gehoor aan gegeven. Hij is op zijn fiets gestapt en naar huis gegaan.

Volgens politieagent Z is Hans 'enigszins vrijwillig' weggegaan. Maar hij kan zich voorstellen dat Hans niet het gevoel had dat dat vrijwillig was.

Politieagent Y over het gesprek

Politieagent Y verklaarde tegenover de ombudsman dat de politie met Hans in gesprek wilde gaan als hij zich richting het festival zou bewegen. De bedoeling van dat gesprek was om te kijken 'hoe hij erbij zat'. Om te toetsen of zijn insteek een positieve was of niet. Het uitgangspunt was niet dat de politie Hans iets wilde verbieden. Zij hebben ook niet op hem gepost om hem aan te houden of iets in die trant. Zij hebben gekozen voor deze lichte maatregel om zicht op hem te houden omdat zij zich zorgen maakten over Hans en over wat hij zou kunnen doen.

Gezien de situatie en de uitspraken die door Hans waren gedaan had de politie Hans liever niet op het festivalterrein, maar er waren geen gronden om hem te weigeren.

Het was volgens Y ook niet de bedoeling dat de politieagenten die op het festivalterrein werkten ervan uitgingen dat Hans niet op het festivalterrein mocht komen. Y weet niet precies hoe het is gekomen dat politieagent Z dit wel zo heeft opgevat. Als hij terugdenkt aan hoe het destijds is gegaan, kan hij zich wel voorstellen dat er binnen de politie onduidelijkheid is ontstaan over de opdracht. Mogelijk is die onduidelijkheid ontstaan omdat hij zelf de briefing niet had gegeven op die tweede dag van het festival (11 januari 2018). Het was wel zijn verantwoordelijkheid om degene die de briefing op die tweede dag zou doen te informeren over het toezicht dat de politie op Hans hield en wat dat inhield.

Als Hans niet was weggegaan, had hij volgens politieagent Y het festivalterrein op kunnen gaan. De politie wilde eerst in gesprek met Hans, vóórdat hij het festivalterrein op zou gaan. Er was dus wel een opdracht om Hans niet het terrein op te laten gaan vóórdat zij met hem konden spreken. Dit is iets anders dan hem weigeren, volgens Y.

Het toezicht op Hans op de derde dag van het festival

De volgende dag stond een politieagent voor de woning van Hans. Volgens Hans zei die politieagent dat hij daar in opdracht van de burgemeester stond en dat hij Hans de hele dag in de gaten zou houden, omdat Hans niet op het festivalterrein mocht komen. Deze politieagent zei Hans ook dat hij zich moest melden als hij weg zou gaan en terug zou komen. Dan zou de politieagent naar het festivalterrein gaan, want dat was streng verboden voor Hans. Deze politieagent heeft hem verder geen bevel of iets dergelijks getoond.

Hans schrok enorm van de aanwezigheid en de mededeling van deze politieagent en wist zich geen houding te geven. Hij was zich nog steeds van geen kwaad bewust. Hij volgde wel alle opdrachten van de politieagent op.

Op een gegeven moment werd deze politieagent vervangen door een andere politieagent. Om de twee uur werden ze afgelost. Op die dag eindigde het festival. Daarmee eindigde ook het toezicht.

Het bezoek van de politie aan Hans; drie dagen na het festival

Drie dagen na het festival gingen politieagent Q en een andere collega langs bij Hans. Bij dat bezoek hebben Hans en de politieagenten over meerdere dingen gesproken. Zij spraken onder andere over wat er de afgelopen dagen was gebeurd. Hans gaf aan dat hij als een gieter is afgegaan tegenover zijn omgeving. Hans was hier boos over en hij gaf aan dat het heel goed had kunnen escaleren. De politieagenten zeiden volgens hem dat hij dat aan zichzelf te danken had. Hans en de politieagenten spraken ook over de vraag of hij op het festivalterrein mocht komen en over de vraag of hij onder een valse naam werkzaamheden als beveiliging had verricht bij het festival.

Hans heeft het gesprek opgenomen. Hij heeft een deel van deze opname gedeeld met de Nationale ombudsman. De Nationale ombudsman heeft die opname, na instemming van politieagent Q, beluisterd. De Nationale ombudsman hoorde hierbij, voor zover van belang, het volgende.

1. Over de toegang tot het festival.

Hans: '[...] niet mocht komen. Dat werd mij niet van justitiezijde, op een gegeven moment medegedeeld. Nu kom ik, ongeveer dezelfde situatie, op het festivalterrein. Ik wist niet dat ik daar niet mocht komen.'

Politieagent Q: 'Je mocht er ook gewoon komen.'

Hans: 'niet'

Politieagent Q: 'Dan vanuit de organisatie. Maar niet vanuit justitiezijde'

Hans: 'Wel vanuit justitie. Ik zou door de politie opgevangen worden, vooraan de poort. (..) Zij hebben toen gezegd, we zouden je opvangen, maar er was toen een akkefietje, weet ik veel wat en toen scheurde ik met de fiets er langs.'

2. Over het beveiligingswerk

Politieagent 2: 'En dan gaan wij kijken wat jouw rol precies is bij de beveiliging. De ene zegt: hij werkt er wel, de ander zegt: hij werkt er niet. De ander zegt: hij werkt hier misschien. Bij het festival. Er is zelfs iemand die zegt: hij werkt hier onder een andere naam.'

Hans: 'dat kan helemaal niet.' (..)

Politieagent 2: 'gebruik jij dan een andere naam?'

Hans: 'nee. In [politieregio] staat bekend dat ik een andere identiteit zou gebruiken. Ook gebaseerd op helemaal niets.'

(..)

Politieagent 2: 'Iedereen kent jou toch, neem ik aan, als [voornaam en achternaam Hans].'

Hans: 'ja'

Politieagent 2: 'Maar waarom gebruik je dan een andere naam?'

Hans: 'ik gebruik geen andere naam, meneer.'

(..)

Politieagent Q: 'op de lijst sta je wel als [voornaam Hans], maar met een andere achternaam.'

Politieagent 2: 'met jouw telefoonnummer erbij.'

Hans: 'ja?'

Politieagent Q: 'ja'

Politieagent 2: 'dat is toch merkwaardig.'

Hans: 'Ik heb dat dus niet gedaan.' (iets onverstaanbaars)

Politieagent 2: 'Komt het je bekend voor, dat je (..) een andere naam hebt gebruikt?'

Hans: 'nee, nee'

Politieagent 2: 'kennen mensen daar ook jouw achternaam?'

Hans: Ja, ja, iedereen kent (...) [naam Hans], 'Hey [naam Hans], [verbastering naam Hans]. Ik zie daar de noodzaak ook niet van in.'

Hans verklaarde verder over dit gesprek dat hij verwachtte dat de politieagenten terug zouden komen op de toezegging om hem in contact te brengen met zijn ex-vriendin, maar dat deden zij niet.

Politieagent Q heeft twee dagen later een proces-verbaal opgemaakt van dit bezoek. Daarin staat dat Hans bij het bezoek heeft gevraagd of de politie een gesprek met zijn ex-vriendin kon regelen. Hierop hebben de politieagenten aangegeven dat dat niet mogelijk was.

Politieagent Q verklaarde achteraf tegenover de Nationale ombudsman dat zij Hans niet hebben beloofd om een afspraak met zijn ex-vriendin te regelen als hij met de politie zou praten. Zij zou nooit een dergelijke belofte doen. Bij het eerste gesprek van 10 januari 2018 is hier helemaal niet over gesproken, zegt zij. In het tweede gesprek, dat na het festival plaatsvond, is het regelen van een afspraak wel ter sprake gekomen, maar toen heeft zij daarover geen enkele belofte gedaan.

Over de beveiligingswerkzaamheden van Hans bij het festival

De organisatie van het festival had een lijst met mensen die als vrijwilliger beveiligingswerkzaamheden verrichtten. Volgens de politie stond op die lijst een persoon die dezelfde voornaam als Hans had, maar een andere achternaam. Politieagent P. kende deze persoon en wist dat die in die periode fysiek niet in staat was om beveiligingswerkzaamheden te verrichten. Op die lijst stond achter de naam van die persoon het telefoonnummer van Hans. Terwijl Hans niet op de lijst stond. Dat vond de politie allemaal vreemde dingen. Voor de politie wees dit erop dat Hans beveiligingswerkzaamheden wilde verrichten en dat hij zich onder die andere naam had aangemeld.

De heer R (de veiligheidscoördinator van de festivalorganisatie) verklaarde hierover dat er meerdere mensen met de voornaam van 'Hans' bekend waren bij de organisatie. De heer [naam], die volgens politieagent P niet in staat was om beveiligingswerkzaamheden te verrichten, was volgens R. verbonden aan andere evenementen van de festivalorganisatie.

Het verloop van de klachtenprocedure bij de politie

Klacht van Hans bij de politie

Hans heeft op 30 augustus 2018 bij de politie geklaagd over de bezoeken die de politie bij hem heeft afgelegd rondom het festival in 2018 en over het feit dat de politie hem niet toeliet op het festivalterrein. Hij gaf aan dat hij niet begrijpt waarom de politie hem op deze wijze bejegende en dat hij zich hierdoor in zijn eer voelt aangetast. Hans stelde daarnaast dat hij hierdoor schade heeft geleden.

Reactie politie

De klachtencoördinator van de politie heeft op 8 oktober 2018 op de klacht gereageerd. Volgens de politie valt het onder de taakstelling van de politie dat politiemedewerkers hun zorgen uiten over het welzijn van burgers en dat zij bij hen aan de deur komen om met hen in gesprek te gaan. De klachtencoördinator vond dat er geen sprake was van klachtwaardige gedragingen.

Verder gaf de politie aan dat de politiemedewerkers uitvoering hebben gegeven aan een besluit van de burgemeester om Hans niet toe te laten tot het festivalterrein. De klachtencoördinator verwees Hans voor klachten hierover naar de gemeente.

Het verloop van de klachtenprocedure bij de gemeente

Klacht van Hans bij de gemeente

Op 28 september 2018 heeft Hans een klacht ingediend bij de gemeente. Hans klaagde over de weigering om hem toe te laten tot het festival en over het bezoek van de politie en de medewerkers van de GGD bij hem thuis.

Reactie van de gemeente

De klacht van Hans werd beoordeeld door de locoburgemeester. De locoburgemeester organiseerde een hoorzitting om Hans en de burgemeester over de klacht te horen. De burgemeester liet bij de hoorzitting weten dat hij zich zorgen maakte over het welbevinden van Hans en hij gaf een aantal voorbeelden van omstandigheden waardoor hij die zorgen had. Hij legde Hans uit dat hij de politie in het belang van de openbare orde en veiligheid de opdracht had gegeven om de signalen te onderzoeken en om Hans onder verscherpt toezicht in de gaten te houden.

De locoburgemeester verklaarde de klacht van Hans ongegrond.

De locoburgemeester beseftte dat de maatregelen een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van Hans opleverden. Maar hij vond de keuze van de burgemeester, om de openbare orde en het veiligheidsbelang van het festival zwaarder te laten wegen dan het belang van Hans, te rechtvaardigen en passend binnen zijn functie en taakuitvoering als burgemeester.

De klacht van Hans bij de Nationale ombudsman

Hans is het niet eens met de reactie van de politie en de burgemeester. Daarom diende hij een klacht in bij de Nationale ombudsman. Hans stelt dat de politie en de burgemeester geen reden hadden om hem op deze manier te behandelen. Hij heeft de indruk dat hierbij heeft meegespeeld dat hij in het verleden een aantal incidenten met de politie heeft gehad.

Hij ervaarde de bezoeken van de politie en de weigering om hem tot het festival toe te laten ook als een groot gezichtsverlies ten overstaan van zijn burens en zijn omgeving.

Daarnaast maakten de contacten met de politie hem bang. Hij begreep niet wat er aan de hand was en wist niet wat er met hem zou gebeuren. Tijdens het bezoek dat de politie en de GGD hem brachten, was hij bang dat hij zou worden meegenomen en dat zijn honden alleen zouden achterblijven. Dat de politie hem daarna weigerde om het festivalterrein op te gaan, heeft hem ook pijn gedaan. Hij komt al heel lang op dat festival en hij verricht al jaren beveiligingswerkzaamheden. Hij heeft in al die jaren een bijzondere band met het festival opgebouwd.

Hij heeft ook het gevoel dat hij door het gebeuren minder wordt gevraagd voor beveiligingswerkzaamheden. Dit heeft financiële gevolgen voor hem.

Hans stelt tot slot dat de politie hem toezeggingen heeft gedaan die zij niet is nagekomen, en dat de politie hem er ten onrechte van heeft beschuldigd dat hij onder een valse naam beveiligingswerkzaamheden heeft verricht.

Door alles wat er is gebeurd, is hij zijn vertrouwen in de politie verloren.

Reacties van de politie en de burgemeester

De politie

De Nationale ombudsman heeft de politie nadere vragen gesteld over de mededeling van de politie in de reactie op Hans' klacht, dat de burgemeester – en dus niet de politie – zou hebben besloten om Hans niet toe te laten op het festivalterrein. Hierop gaf de politie aan dat zij bij de behandeling van de klacht van Hans een verslag van de politie onjuist heeft geïnterpreteerd. Daarin las de politie ten onrechte dat de burgemeester dit zou hebben besloten.

De burgemeester

De burgemeester bleef bij zijn standpunt, dat de keuze om de openbare orde en de veiligheid van het festival te beschermen zwaarder te laten wegen dan het belang van Hans, gerechtvaardigd was. Als de situatie zich nu opnieuw voordoet, zou de burgemeester exact hetzelfde doen. Het staat voor hem vast dat hij iets moest doen en hij zou niet weten hoe hij het anders had moeten doen.

Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman?

In dit hoofdstuk geeft de Nationale ombudsman een oordeel over de gebeurtenissen op basis van de bevindingen uit het onderzoek. Bij dit oordeel geeft de ombudsman antwoord op de onderzoeksvragen die de ombudsman voor dit onderzoek heeft geformuleerd:

Hebben de burgemeester van de gemeente en de politie behoorlijk gehandeld bij het treffen van maatregelen tegen Hans?

Heeft de politie de klacht van Hans op een behoorlijke manier behandeld?

Het risico op gebruik van geweld door Hans

Naar aanleiding van een aantal signalen heeft de politie onderzoek gedaan naar het risico dat Hans zou kunnen vormen voor de veiligheid van de bezoekers van het festival. De ombudsman maakt de informatie die hij over dit onderzoek heeft ontvangen niet openbaar.⁸ De ombudsman komt op basis van deze informatie wel tot de conclusie dat de politie dit onderzoek zorgvuldig heeft verricht. Op basis van dit onderzoek concludeerde de politie dat er risicofactoren bestonden voor het gebruik van geweld door Hans. De politie beschikt over de deskundigheid om een inschatting te maken van een dergelijk risico. Achteraf kan met redelijk grote mate van zekerheid worden vastgesteld dat Hans niets kwaads in de zin had. Maar de ombudsman stelt op basis van de beschikbare informatie vast dat de burgemeester en de politie op basis van de resultaten van het onderzoek destijds in redelijkheid tot de conclusie konden komen dat dat sprake was van een risico.

De ombudsman begrijpt daarom ook dat het voor de burgemeester en de politie van groot belang was om het risico dat zij zagen zoveel mogelijk te beperken. Het festival wordt jaarlijks door een groot aantal mensen bezocht. De politie en de burgemeester waren verantwoordelijk voor de veiligheid van deze bezoekers. Uit het onderzoek blijkt dat de middelen die de burgemeester en de politie hadden om het risico terug te dringen beperkt waren. En dat zij weinig tijd hadden om iets te doen vanwege het naderende festival. Dat zorgde ervoor dat zij voor een groot en ingewikkeld dilemma stonden.

Toch neemt dat niet weg dat burgemeester en de politie ook onder die omstandigheden op een behoorlijke manier moeten optreden en dat zij daarbij ook oog moeten houden voor het perspectief van de burger die met dat optreden wordt geconfronteerd. Daar hoort ook bij dat zij klachten van die burger over dat optreden op een behoorlijke manier behandelen.

Vraag I: Hebben de burgemeester en de politie behoorlijk gehandeld bij het treffen van de maatregelen?

De ombudsman heeft deze vraag opgedeeld in de volgende deelvragen:

1. Heeft de politie Hans voldoende geïnformeerd over haar aanwezigheid bij het bezoek van de GGD aan Hans op 9 januari 2018?

⁸ De politie heeft de Nationale ombudsman verzocht om vertrouwelijk om te gaan met de informatie over de procedure die de politie hier heeft gevolgd. De Nationale ombudsman heeft dit verzoek vanwege de veiligheidsaspecten die hierbij spelen bij uitzondering toegewezen. De Nationale ombudsman heeft wel kennisgenomen van deze informatie en neemt deze mee bij de beoordeling van de klacht, maar beschrijft in dit rapport niet wat het verdere onderzoek inhield en wat de resultaten hiervan waren.

2. Hebben de burgemeester en de politie de grondrechten van Hans voldoende gerespecteerd bij de maatregelen die zij tegen Hans hebben getroffen op 10, 11 en 12 januari 2018?
3. Heeft de politie professioneel gehandeld toen zij Hans op 10 en 15 januari 2018 bezocht?

1. Het bezoek aan Hans op 9 januari 2018

De politie heeft aan de ombudsman uitgelegd dat de politie geen actieve rol had bij het bezoek aan Hans op 9 januari 2018. De medewerkers van de politie waren erbij voor de beveiliging van de medewerkers van de GGD. De politie beschouwde dit bezoek dan ook niet als een politiecontact.

De ombudsman stelt vast dat de politie bij het bezoek aanwezig was, dat zij aanbelde bij Hans en dat zij met de medewerkers van de GGD de woning binnen is gegaan. Er was dus sprake van een contact tussen de politie en Hans. De aanwezigheid van de politie valt per definitie op en trekt hierdoor de aandacht van omwonenden en omstanders. Het kan bovendien de indruk geven dat er iets niet in orde is, omdat de politie vaak optreedt bij dat soort situaties.

Wat en waaraan toetst de Nationale ombudsman?

In dit soort situaties is het voor de betrokkenen van belang dat de politie de burger duidelijk informeert over de reden van het bezoek. De ombudsman toetst het optreden van de politie bij dit bezoek daarom aan het behoorlijkheidsvereiste van goede informatieverstrekking. Het vereiste van goede informatieverstrekking houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf.

Heeft de politie Hans voldoende geïnformeerd?

Als de Nationale ombudsman vanuit het perspectief van Hans kijkt naar wat er is gebeurd, dan begrijpt de ombudsman dat hij werd verrast door het bezoek van de GGD en de politie. Hans wist niet wat er op de achtergrond speelde en de politie en de GGD hadden het bezoek niet aangekondigd. Hierdoor wist Hans niet wat hem te wachten stond.

Het was dus van belang dat de politie Hans op een duidelijke manier uitlegde wat de reden was van hun aanwezigheid en welke rol zij bij het bezoek hadden. Voor Hans was dat echter onvoldoende duidelijk en daar maakte hij zich zorgen over. De politie liet de ombudsman weten dat zij aanneemt dat de medewerkers van de politie tegen Hans hebben gezegd waarvoor zij kwamen. Maar dat wist de politie niet zeker. Nu de politie hier niets over heeft vastgelegd, gaat de ombudsman uit van de verklaring van Hans. De ombudsman komt dan ook tot de conclusie dat de politie Hans niet voldoende duidelijk heeft geïnformeerd over de reden van het bezoek.

Tussenconclusie 1

De ombudsman komt tot het oordeel dat de politie Hans niet behoorlijk informeerde toen de GGD en de politie Hans op 9 januari 2018 bij zijn woning bezochten.

2. De maatregelen op 10, 11 en 12 januari 2018

Op basis van de werkafpraak die de burgemeester en de politie hebben gemaakt, heeft de politie Hans drie dagen geobserveerd. Daarnaast heeft de politie Hans aangesproken toen hij zich op de tweede dag op het festivalterrein begaf. Daarbij heeft de politie tegen hem gezegd dat 'ze' hem niet op het festivalterrein wilden hebben.

Wat en waaraan toetst de Nationale ombudsman?

De ombudsman toetst het optreden van de burgemeester en de politie aan het behoorlijkheidsvereiste van het respecteren van grondrechten. Hiervoor is allereerst van belang of de burgemeester en de politie met deze maatregelen een inbreuk hebben gepleegd op de grondrechten van Hans. Daarom gaat de ombudsman hier als eerst op in.

Als de burgemeester en de politie met de maatregelen een inbreuk hebben gepleegd, betekent dit niet direct dat zij de grondrechten van Hans onvoldoende hebben gerespecteerd. Hiervoor is van belang of de inbreuk

rechtmatig was. Dit blijkt uit de Grondwet en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en fundamentele vrijheden (EVRM). Daarnaast is voor de vraag of de grondrechten voldoende zijn gerespecteerd van belang dat de inbreuk zo beperkt mogelijk moet zijn.

Hebben de burgemeester en de politie een inbreuk gemaakt op de grondrechten van Hans?

Het posten

Het recht op privacy is beschermd in artikel 10 van de Nederlandse Grondwet en artikel 8 van het EVRM. Bij het posten heeft de politie een inbreuk gemaakt op dit recht van Hans. De politie heeft namelijk drie dagen achter elkaar een groot deel van de dag continu zicht gehouden op zijn woning.

De politie is op de eerste dag van het festival rond 16:00 uur begonnen met posten en heeft tot 00:30 uur gepost. In die periode heeft politieagent X vanuit een politieauto, die in de straat stond, zicht gehouden op de woning van Hans. Op de tweede en de derde dag van het festival heeft de politie op dezelfde wijze bij Hans gepost. Uit de verklaringen van de burgemeester en politieagent P blijkt dat dit voor de duur van het festival was en dat het festival op de tweede en derde dag om 10:00 uur startte en om 22:00 eindigde. Dat sluit aan bij de verklaring van Hans, dat op de derde dag meerdere politieagenten afwisselend voor zijn deur stonden.

Het verbod om het festivalterrein te betreden

Het recht op bewegingsvrijheid is beschermd in artikel 2 van het Vierde Protocol bij het EVRM. Hierin staat dat iedereen die rechtmatig op het grondgebied van een land verblijft het recht heeft om zich vrij te verplaatsten binnen het grondgebied van dat land. De ombudsman komt tot de conclusie dat de politie een inbreuk heeft gemaakt op het recht op bewegingsvrijheid van Hans. Het gehele optreden van de politie komt erop neer dat de politie Hans heeft verboden om op het festivalterrein te komen. Dat verbod gold gedurende de festivaluren op de tweede dag en de derde dag van het festival.

Politieagent Z heeft op de tweede dag van het festival tegen Hans gezegd dat 'ze' hem niet op het festivalterrein wilden hebben. Bij de beantwoording van de vraag in hoeverre Hans de keuze had om hier geen gehoor aan te geven, gaat het er niet om of er sprake was van een vordering in juridische zin, maar om hoe een dergelijke uitspraak op een burger overkomt. Voorop staat dat een politieagent rechtstreeks tegen Hans heeft gezegd dat hij niet op het terrein mocht komen. De politieagent heeft Hans niet verteld waar deze mededeling op gebaseerd was, of Hans daarin een keuze had en ook niet wat de consequentie zou zijn als hij toch het festivalterrein op zou gaan. De politieagent heeft hem alleen uitgelegd wat de reden van deze mededeling was. Namelijk dat Hans uitspraken over het festival had gedaan waar de *politie* zich zorgen over maakte. De ombudsman begrijpt dat Hans er onder deze omstandigheden van uitging dat het een verbod van de politie was. En dat hij geen andere keuze had dan het festivalterrein te verlaten. Daar komt nog bij dat een politieagent op de derde dag van het festival tegen Hans heeft gezegd dat hij die dag ook niet op het festivalterrein mocht komen. En dat de veiligheidscoördinator van het festival heeft verklaard, dat hij ook van de politie had begrepen dat Hans van de politie niet op het festivalterrein mocht komen.

Conclusie over de inbreuk

De ombudsman is gelet op wat er is gebeurd van oordeel dat de burgemeester en de politie bij de uitvoering van het toezicht een inbreuk hebben gemaakt op de grondrechten van Hans. Daarom gaat de ombudsman hierna in op de vraag of deze inbreuk rechtmatig was.

Was het optreden van de burgemeester en de politie rechtmatig?

Artikel 3 Politiewet 2012

De politie heeft de maatregelen waarmee zij de inbreuk heeft gepleegd gebaseerd op artikel 3 van de Politiewet 2012 (hierna: de Politiewet). In artikel 3 van de Politiewet staat dat de politie als taak heeft om te zorgen voor handhaving van de rechtsorde. De handhaving van de rechtsorde bestaat uit drie onderdelen: de handhaving van de openbare orde, de strafrechtelijke handhaving en de uitvoering van taken van justitie. In dit geval heeft de politie opgetreden ter handhaving van de openbare orde.

Uitspraken van de Nederlandse rechter

Uit verschillende uitspraken van de Nederlandse rechter blijkt dat artikel 3 van de Politiewet de politie bevoegdheden geeft om een inbreuk te maken op de grondrechten van een burger bij haar taak om de openbare orde te handhaven. Maar die inbreuk moet wel beperkt blijven.⁹

De Nederlandse rechter heeft in andere uitspraken verder ingevuld waar daarbij de grens ligt. Uit die uitspraken blijkt bijvoorbeeld dat de politie iemand op grond van artikel 3 van de Politiewet mocht bevelen om zich van een openbare plaats te verwijderen. En dat de politie iemand over een periode van meerdere dagen voor zijn woning (met een camera) mocht observeren.¹⁰

Conclusie over de rechtmatigheid

Gelet op de uitspraken die de ombudsman heeft onderzocht, acht de ombudsman het voorstelbaar dat de rechter in de zaak van Hans tot de conclusie zou komen dat artikel 3 van de Politiewet de burgemeester en de politie voldoende grondslag bood voor de maatregelen én dat de maatregelen rechtmatig waren.

Dat de maatregelen mogelijk rechtmatig waren, neemt echter niet weg dat het optreden van de burgemeester en de politie ook behoorlijk moest zijn. Hiervoor is onder andere van belang dat de burgemeester en de politie alternatieven en de belangen die Hans daarbij had zorgvuldig moesten onderzoeken.

Was het optreden van de burgemeester en de politie behoorlijk?*Ruimte voor het gebiedsverbod op basis van de APV*

De burgemeester en de politie hebben uitgebreid gekeken naar de mogelijkheden die zij zagen om de situatie veilig te houden. De burgemeester en de politie hebben daarbij ook overwogen om Hans een gebiedsverbod op basis van het bestuursrecht op te leggen. Maar daar hebben zij van afgezien. De reden daarvoor was dat de woning van Hans in de buurt van het festivalterrein lag. Volgens de politie was het niet mogelijk om Hans een gebiedsverbod op basis van het bestuursrecht op te leggen waarbij hij nog steeds in zijn woning kon.

De ombudsman is echter van oordeel dat dit wel mogelijk was. De Algemene Plaatselijke Verordening (APV)¹¹ van de gemeente bood de burgemeester de mogelijkheid om iemand een gebiedsverbod op te leggen. In de verordening staat onder meer dat de burgemeester iemand kan bevelen om niet op een (openbaar) deel van de gemeente te komen. Dit kan de burgemeester doen als hij daarmee aantastingen van de veiligheid van personen kan voorkomen. Dit gebiedsverbod mag volgens de verordening maximaal 96 uur duren. In de toelichting¹² op de APV staat dat de burgemeester bij het opleggen van het gebiedsverbod rekening kon houden met de woning (en het werk) van Hans. De burgemeester en de politie konden Hans dus op basis van de APV verbieden het festivalterrein te betreden, op een manier waarbij hij nog steeds in zijn woning kon komen. Dit hadden de burgemeester en de politie moeten weten. Ook hadden zij in de aanloop naar het festival nog voldoende tijd om Hans dit verbod op te leggen.

Het belang van Hans

De burgemeester moet in een bestuursrechtelijk besluit uitleggen waarom hij dat besluit neemt. Als de burgemeester en de politie Hans een gebiedsverbod op basis van de APV hadden opgelegd, dan was het voor Hans dus duidelijk(er) geweest wat hem overkwam. Uit het onderzoek van de ombudsman blijkt goed dat Hans gebukt ging onder het feit dat hij in zijn doen en laten werd beperkt, terwijl hij niet goed wist waarom dat gebeurde. Daar komt bij dat Hans een betere voorziening had gehad om tegen dat verbod op te komen. Hans had gebruik kunnen maken van de bestuursrechtelijke procedure die daarvoor is ingericht. Hans kon dan bezwaar maken tegen het besluit van de burgemeester. De reactie van de burgemeester op dat bezwaar had Hans daarna door de bestuursrechter kunnen laten toetsen.

⁹ HR 19 december 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZD0328, r.o. 6.4.4 en 6.4.5, NJ 1996, 249 m.nt. Schalken (Zwolsman).

¹⁰ HR 24 oktober 1961, ECLI:NL:PHR:1961:BH0985, NJ 1962, 86, m.nt. B.V.A. Röling, (Zeijense nachtbraker); Hoge Raad 29 maart 2005, ECLI:NL:PHR:2005:AS2752.

¹¹ Artikel 2:78 van de Algemene Plaatselijke Verordening, zie het hoofdstuk [Relevante wet- en regelgeving](#).

¹² Toelichting op artikel 2:78 van de Algemene Plaatselijke Verordening, zie het hoofdstuk [Relevante wet- en regelgeving](#).

Conclusie over de behoorlijkheid

De ombudsman is gelet op het voorgaande van oordeel dat de burgemeester en de politie het alternatief van een gebiedsverbod niet voldoende heeft onderzocht. Zij hadden moeten weten dat het wel mogelijk was om Hans een dergelijk verbod op te leggen. Met die kennis hadden zij de belangen, die Hans bij dit alternatief had, mee moeten wegen. Dat hebben de burgemeester en de politie ten onrechte niet gedaan.

Tussenconclusie 2

Uit het voorgaande blijkt dat de burgemeester en de politie onvoldoende onderzoek hebben gedaan naar een beter alternatief voor de maatregelen. Hierdoor is de inbreuk die de burgemeester en de politie hebben gepleegd op de grondrechten van verzoeker verder gegaan dan wanneer zij voor dat alternatief hadden gekozen. Daarmee hebben zij de grondrechten van verzoeker geschonden. De ombudsman komt gelet hierop tot de conclusie dat de burgemeester en de politie de grondrechten van Hans niet voldoende hebben gerespecteerd bij de maatregelen die zij tegen Hans hebben getroffen op 10, 11 en 12 januari 2018.

3. Het bezoek aan Hans op 10 januari en 15 januari 2018

De politie heeft Hans op 10 januari en 15 januari 2018 (drie dagen na het festival) bezocht. Hans stelt dat de politie hem bij het bezoek op 10 januari een toezegging heeft gedaan en dat de politie deze toezegging bij het tweede bezoek van 15 januari niet is nagekomen. En dat de politie hem er tijdens het bezoek ten onrechte van heeft beschuldigd dat hij onder een valse naam werkzaamheden verrichtte bij de beveiliging van het festival.

Waarom toetst de Nationale ombudsman?

De ombudsman toetst het optreden van de politie aan het behoorlijkheidsvereiste van professionaliteit. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat haar medewerkers volgens hun professionele normen werken. Hun opstelling is in alle situaties gepast.

Heeft de politie Hans een toezegging gedaan die zij niet is nagekomen?

De politie heeft een uitgebreid proces-verbaal gemaakt van het gesprek dat de politie op 15 januari 2018 met Hans had. In dit proces-verbaal staat dat Hans de politie heeft gevraagd om een afspraak met zijn ex-vriendin te organiseren. En dat de politie heeft gezegd dat dat niet mogelijk was. Uit de geluidsopname die Hans met de ombudsman heeft gedeeld, blijkt ook niet dat de politie Hans een bepaalde toezegging heeft gedaan. Uit het onderzoek van de ombudsman zijn ook geen andere aanwijzingen gekomen, waaruit blijkt dat de politie Hans een bepaalde toezegging heeft gedaan over het organiseren van een afspraak. De ombudsman gaat er daarom vanuit dat het zo is gegaan als in het proces-verbaal van de politie staat. Daaruit blijkt dat de politie Hans duidelijk heeft laten weten dat het niet mogelijk is om een afspraak te organiseren. De ombudsman komt op basis daarvan dan ook tot het oordeel dat de politie zich hierbij niet ongepast heeft opgesteld.

Heeft de politie Hans op een ongepaste manier beschuldigd?

Uit het proces-verbaal van de politie en de geluidsopname blijkt dat de politie met Hans heeft gesproken over de vraag of hij een valse naam had opgegeven bij de organisatie van het festival. Een van de politieagenten zegt in het gesprek dat Hans op een lijst staat met een andere achternaam, terwijl daar wel zijn telefoonnummer achter staat. En hij vraagt Hans daarna direct waarom hij gebruik maakt van een andere naam. In deze vraag zit zonder meer een beschuldigende lading. De manier waarop de politie de vragen stelde was ook stevig en confronterend. De ombudsman vindt echter niet dat de politie hiermee een professionele norm heeft overschreden.

De stelling van de politie was niet ongefundeerd. De politie had signalen ontvangen, waaruit bleek dat er iets niet in orde was. De ombudsman vindt dat de politie in zulke gevallen een professionele ruimte heeft bij de manier waarop zij burgers daarmee confronteert. De politie gaf ook duidelijk aan waar de verdenking, dat Hans gebruik had gemaakt van een andere naam, vandaan kwam. En Hans kreeg voldoende ruimte om op de beschuldiging van de politie te reageren.

Daarom komt de ombudsman tot het oordeel dat ook in dit geval geen sprake was van een ongepaste opstelling van de politie.

Tussenconclusie 3

Het voorgaande brengt de ombudsman tot de slotsom dat de politie zich bij de bezoeken van 10 en 15 januari 2018 niet onprofessioneel tegenover Hans heeft opgesteld.

Wat is het antwoord op onderzoeksvraag I?

Gelet op het voorgaande komt de ombudsman tot de conclusie dat de burgemeester en de politie niet behoorlijk hebben gehandeld bij het treffen van de maatregelen tegen Hans. De politie heeft Hans niet voldoende geïnformeerd bij haar bezoek aan Hans op 8 januari 2018 en de burgemeester. Daarnaast hebben de politie en de burgemeester de grondrechten van Hans niet voldoende gerespecteerd bij het treffen van de maatregelen op 10, 11 en 12 januari. De politie heeft volgens de ombudsman wel professioneel opgetreden bij de bezoeken van 10 en 15 januari. De ombudsman acht de klacht van Hans op dit punt dan ook deels gegrond.

Vraag II: Heeft de politie de klacht van Hans op een behoorlijke manier behandeld?

De politie heeft de klacht van Hans niet in behandeling genomen omdat zij de klacht van Hans over het bezoek van de politie niet klachtwaardig vond. Daarnaast heeft de politie Hans naar de gemeente verwezen voor zijn klacht over de weigering om hem toe te laten tot het festivalterrein.

Waarom toetste de Nationale ombudsman?

De ombudsman toetst deze klacht aan het behoorlijkheidsvereiste van fair play. Dat houdt in dat de overheid de burger de mogelijkheid geeft om zijn procedurele kansen te benutten en daarbij zorgt voor een eerlijke gang van zaken. De ombudsman heeft in zijn Ombudsvisie op Professionele Klachtbehandeling¹³ beschreven wat de burger op dit punt mag verwachten van klachtbehandeling door de overheid. Uit die visie blijkt dat de overheid elke uiting van ongenoegen moet zien als een klacht. Met die uiting maakt de burger duidelijk dat hij wil dat de overheid zijn signaal serieus neemt en opakt.

Heeft de politie Hans de kans gegeven om zijn procedurele kansen te benutten?

Een burger kan klagen over een bezoek van de politie, ook als de politie dit doet vanuit de zorg voor die burger. Bovendien kan de klacht ook gaan over de manier waarop de politie iemand bij een bezoek heeft bejegend. Het is aan de politie om in dat geval samen met de burger te verkennen waar de klacht precies over gaat en wat degene die klaagt met zijn klacht wil bereiken. Hiervoor is vaak contact nodig met de burger. Alleen dan kan de politie beoordelen of zij de klacht moet behandelen. Als de politie dit bij Hans had gedaan dan was haar ook duidelijk geworden dat het Hans niet alleen ging om het feit dat de politie hem bezocht, maar ook om de manier waarop dit gebeurde.

In zijn rapport over professionele klachtbehandeling door de politie¹⁴ heeft de ombudsman uitgebreid beschreven wanneer de politie een klacht buiten behandeling kan stellen. Bij Hans was geen sprake van een dergelijke situatie. De ombudsman is dan ook van oordeel dat de klachtbehandelaar van de politie te snel en te lichtvaardig tot het oordeel is gekomen dat de klacht van Hans over het bezoek van de politie niet voor behandeling in aanmerking kwam.

Daarnaast heeft de politie Hans voor zijn klacht over de toegang tot het festivalterrein te snel en – naar uit het onderzoek blijkt – ten onrechte verwezen naar de gemeente. Het ging om een gedraging waar de politie een grote rol in heeft gehad. Dan verwacht de ombudsman dat de politie contact opneemt met de burgemeester om te kijken of het mogelijk is om samen tot een oplossing te komen.

Door de manier waarop de politie de klacht van Hans heeft behandeld, heeft de politie Hans de toegang tot het klachtrecht onthouden en hem daarmee buitenspel gezet. Dat had niet mogen gebeuren. Hans zat vol

¹³ Rapport 2018/005. Zie ook www.nationaleombudsman.nl/overheidsprofessionals/klachtbehandeling.

¹⁴ Rapport Nationale ombudsman 2021/002, Professionele klachtbehandeling door de politie

Een onderzoek naar klachtbehandeling door de politie, hoofdstuk 6. Publicatiedatum 19 januari 2021. Via www.nationaleombudsman.nl.

met vragen over wat hem is overkomen, waarom h m dit overkwam en wat hem in de toekomst nog boven zijn hoofd hangt. Tijdens de klachtbehandeling had de politie antwoorden kunnen geven op deze vragen die – terecht – bij Hans leefden. En de politie had zelf kunnen onderzoeken of zij kon leren van de manier waarop een en ander was verlopen.

Wat is het antwoord op onderzoeksvraag II?

De ombudsman komt gelet op het voorgaande tot het oordeel dat de politie bij de behandeling van de klacht van Hans heeft gehandeld in strijd met het behoorlijkheidsvereiste van fair play.

Wat is de eindconclusie van de Nationale ombudsman?

De Nationale ombudsman verwacht van de burgemeester en de politie dat zij goed uitzoeken welke middelen zij tot hun beschikking hebben als zij zich genoodzaakt zien om een inbreuk te maken op de fundamentele rechten van een burger. Vervolgens moeten zij oog hebben voor het perspectief van deze burger bij de keuze die zij voor een bepaald middel maken, om ervoor te zorgen dat die inbreuk zo beperkt mogelijk blijft. De ombudsman komt op grond van zijn onderzoek tot de conclusie dat de burgemeester en de politie dat bij Hans niet hebben gedaan. Daar komt nog bij dat het van belang is dat zij er na hun optreden voor openstaan om klachten hierover op een zorgvuldige manier te behandelen. Hiermee kunnen zij kijken in hoeverre zij de burger tegemoet kunnen komen. Bovendien kunnen zij hun optreden evalueren om daarvan te leren. Bij Hans heeft de politie dat niet gedaan.

Alles overziend acht de Nationale ombudsman de klacht over het optreden van de burgemeester en de politie (deels) gegrond, wegens schending van het behoorlijkheidsvereiste van goede informatieverstrekking en het behoorlijkheidsvereiste van het respecteren van grondrechten en de klacht van Hans over de klachtbehandeling door de politie gegrond, wegens schending van het behoorlijkheidsvereiste van fair play.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

Relevante literatuur en wet- en regelgeving

Artikel 3 Politiewet 2012

De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven.

Artikel 10 van de Nederlandse Grondwet

Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.

Artikel 8 van het EVRM

Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

Artikel 2, eerste lid, van het Vierde Protocol bij het EVRM

Een ieder die wettig op het grondgebied van een Staat verblijft, heeft binnen dat grondgebied het recht zich vrijelijk te verplaatsen en er vrijelijk zijn verblijfplaats te kiezen.

Artikel 2:78, eerste lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening

De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, het voorkomen of beperken van aantastingen van het woon- of leefklimaat, de veiligheid van personen of goederen, de gezondheid of de zedelijkheid aan een persoon die strafbare feiten of openbare ordeverstorende handelingen verrichten een bevel geven zich gedurende ten hoogste 96 uur niet in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats op te houden.

Artikel 2:78, vijfde lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening

De burgemeester beperkt de in het eerste of tweede lid gestelde bevelen, als hij dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk oordeelt. De burgemeester kan op aanvraag tijdelijk ontheffing verlenen van een bevel.

Toelichting op artikel 2:78, vijfde lid van de Algemene Plaatselijke Verordening

Dit lid geeft de burgemeester de bevoegdheid om, wanneer hij dat noodzakelijk acht in verband met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene, het bevel te beperken. Hierbij zal rekening gehouden worden met (de noodzaak) zich in het aangewezen gebied te bevinden in een middel van openbaar vervoer, het aldaar werkzaam en/of woonachtig zijn, een (ander) aantoonbaar redelijk belang om zich aldaar op te houden, staatkundige en religieuze vrijheid en het familieleven. Ook is ontheffing mogelijk.